

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—, 1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—, 1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (insertate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Ptuj v gledališkem poslopju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodešili in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpsolati.

Štev. 5.

V Ptuj v nedeljo dne 5. marca 1905.

VI. letnik.

Vsled tiskovnih vzrokov izšla je ta številka za en dan pozneje!

Vse za svoje agente!

„Volu, ki mlati, ne smeš zavezati gobca.“
Ljudski pregovor.

Skoraj vsaki stan zahteva več ali manj povišanje plač in zmanjšanje delavnih ur. Tudi duhovniki seveda ne zaostajajo za tem. Sklenili so po celi Avstriji zaprositi, da se jim plače zvišajo. Duhovniška zahteva je, naj ima župnik plače letnih 2400 kron in 5 petletnic po 400 kron. Kaplan naj bi imel 1200 k in 5 petletnic po 400 kron. Dne 17. p. m. se je predlagalo to od nekega klerikalnega državnega poslanca v državni zbornici in zbornica je glasovala za najnost predloga o vzvišanju duhovniških plač.

Dobro tak! Ogledati si hočemo to zvišanje malo bolj natančno! Proti zvišanju duhovniških plač nikakor tudi mi nismo! Kdor ve, da si mora dandanes večina kmečkih dijakov, kateri so dovršili gimnazijo, izvoliti ravno duhovske študije iz golj svoje revčine, da toraj morajo postati duhovniki samo radi tega, ker starišem ni mogoče, da bi podpirali svoje sinove še nadalje, jih toraj dali v druge višje šole, ta nam bode verjel, kar je tudi dandanes običajno, da zabredejo naši bogoslovci v teku svojih bogoslovnih študij v prav zdatne dolgovе. Treba je kupiti obleke, treba kupiti knjig, a stariši in sorodniki pa so navadno prepričani, da je že dovolj, ako so pomagali svojemu sinu preko blagoslovskega praga — misleč, da dobi bogoslovec tam vse zastonj. Posledica je, da zapustijo naši kaplani navadno bogoslovje z velikanskimi dolgovi, katere so si morali nakopičiti

ravno v bogoslovnici. Navadno mu primicija, na katero se je zanašal, tudi ne pomaga in tako pride mlad kaplan na faro preobložen s skrbmi in ne ve, kako bode plačal svoje dolgove. Njegova plača, kakor je bila do sedaj seveda ne zadostuje, kaj pa pomeni 25 goldinarjev na mesec, posebno ako povdarimo, da si želi mlad kaplan po svojih dolgoletnih študijah živati še po vrh — življenje.

Zato pa vemo in vidimo kako so žalibog odvisni v nekaterih farovžih kaplani za voljo gmotnih svojih teženj od svojih župnikov, da celo večkrat od farških kuharic. In tak človek, zares večkrat stromak naj bi bil potem vzoren duhovnik? To ni mogoče! In mladi župnik, kateri je skozi težko dobo svojega kaplanovanja dospel do inštalacije, kaj, ali se morda njemu godi v gmotnem oziru boljše? Ne, še slabše! Moral bi si začeti svojo lastno gospodarstvo, a to mu je zopet zabranjeno vsled gmotnega položaja.

Ali bode tak človek zopet vzoren duhovnik? Ne, to tudi ni mogoče! Kdor se ima vedno in vedno boriti z denarnimi težkotami, temu ni mogoče, da bi stal mirno in zvišeno pred svojimi farani.

Misli vsakega trezno mislečega človeka morajo biti toraj te, da se zboljšanje plač duhovnikom kratko malo ne sme završiti, ampak naj se o priliki posvetovanja o dotičnih predlogih stvar z ozirom na krajevne razmere dobro pretehta.

Naj se da duhovniku toliko, da bo lahko živel dostojno brez beračenja in brez odiranja ljudi! Ako jim tako država zagotovi življenje, naj pa ob enem prepove in zabrani izmolzevanje ubogega, neumnega ljudstva s plačevanjem maš in drugih cerkvenih opravil.

Duhovnik bodi dolžen storiti gotove predpisane bogeslužne posle v cerkvi in na pokopališču, to pa za vse vernike enakomerno, za bogatine tako, kakor za berače!

Pisec teh vrst je imel priložnost opazovati pri pogrebu nekega bogatina, kako so popevali in obračali svoje oči duhovniki. Voditelj celega konduktagovoril je dobre pol ure ob odprtem grobu, proslavljajoč življenje umrlega. In to vse zavoljo plačila!

In ravno eden izmed istih duhovnikov je pokopal par ur pozneje siromaka. Tukaj ni bilo popevanja, tukaj ni bilo molitve, ne, „velečastiti“ gospod je stopal pred krsto (trugo), kakor da bi šel na sprehod, spominjajoč se o dnevnih dogodkih s svojim mežnarjem! In to vse, ker tukaj pogreb ni ničesar nesel!

Berač, ki si ne more plačati maše, križevega pota in pogreba, — po cerkvenih naukih samih ne pride zato v pekel, ker je ubog!

Odpraviti pa bilo treba slovesnosti po cerkvah, ki si jih ljudje posebej plačujejo, kakor da bi si zamogli kupiti odpusčenje svojih grehov!

Božja služba naj bo za vse enaka, kakor smo vsi njegove stvarice. — Katoliška cerkev sama uči, da je plačilo za mašo ali križev pot darilo, dano dotičnemu duhovniku in zato je slovesen doktor bogoslovja (dr. Gregorec) javno pisal, da kdor plačuje in ustanavlja sv. maše, je dobrotnik župnikov, toraj ne dobrotnik svoje duše, katero Bog že itak sam v brezkončni svoji pravičnosti sodi, kakor si je zaslužila.

Župnik sprejemle toraj s plačilom maš darila v svojem uradu, greši toraj zoper postave, ki veljajo za druge javne uslužbenke in uradnike, kateri se

kaznujejo z ječo in z odpravo iz službe, ako b i celo

Ko se bode razpravljalo v državnem zboru zvišanju duhovniških plač, naj se za to prepovečim mati plačilo za maše in druge cerkvene opravilo d prid posameznikom!

Naj se pregleda in prenaredi tudi točka prepostave o zapuščinskih obravnava v tem smislu, naj bodo za tekoče maše, mašne ustanove, križpota itd., itd. neveljavna in da se dotični sporozneski pustijo dedičem, ako to dediči zahtevajo, pa ne, naj pripadajo taka volila občinski ubožnjeha. To še zato, ker imajo v starih bogatejših farah taliliko ustanovljenih maš, da jih navadno župnik nibebrati ne more, vendar pa jemlje naprej še denar za mki se tam, kjer bi se morale opraviti, niti bratigle morejo. Mnogokrat se take maše sploh nikjer ne rejo in verno, nevedno ljudstvo je za svoj denar emu ravnost ogoljufano. V mnogih farah so se stzro slabo plačane ustanove združile v eno, večjo, povplačano. Ako je tako bilo dovoljeno odpraviti pie in za nje namenjeni denar, ki ni po krščansko jih toliškem nauku samem ničesar družega, ko dob župnikom, porabiti za omenjeno zvišanje duhovni plač. Pri nekaterih cerkvah nakopičene denarje bo tici z ostrim očesom presoditi, zakaj so prav za o t namenjeni in našlo se bo dosti denarja za primedol plače ubogim duhovnikom. Ako pa se denar za ova plača, dolžnost ima država kakor vsak pošter gledati, da se plačnik ne vara, da bi plačeval za ova dovoljne reči in delo, katerega plačanec ne n azp storiti!

Sploh pa ako si ogledamo povrh še obič

Župnikov maček.

Ker ste v zadnji ševilki zaslišali povest od župnikovega psa, hočem Vam danes dragi bralci pripovedovati od župnikovega mačka.

V lepi fari Mardač nekje na Slovenskem živel je svoje dni župnik po imenu Kešneseb. Bil je to mož srednje velike postave in čisto drugačne zunajnosti, kakor so navadno naši maziljenci božji. Pri njem nisi zapazil tistega pokopališča kurjih pečenk, katero navadno gladi črne hlačice in črne suknjice gospodov iz farovža, ne, on je bil gladek, kakor deska in suh, kakor poper. Na njegovi glavi ni bilo lasa in nehote se ti je vsilila misel, ko si ga opazoval, kako vendar je mogočno, da je večni stvarnik ravno temu pastirju duševnih ovčic nataknil resno podobo minljivosti tega sveta med tem ko pa župnik odira svoje farane, kakor da bi mislil na veke živeti. Župnik ni privoščil ničesar niti ne sebi niti ne drugim, a mošnje svojih podložnih ovčic je trgal, kakor trga volk nedolžna jagnjeta.

Edina stvar, na kateri je počivalo z veseljem župnikovo globoko, nemirno oko, je bil veliki črni maček, kateri je z župnikom in s kaplanom vedno pri eni in isti mizi obedoval.

Vsi kaplančki so imeli to črno mrcino strašno na piki, a nobeden si ni vedel pomagati, noben ni mogel odstraniti mačka, ker se je vsaki župnika bal, kakor pekla. In tako je odhajal en kaplan za drugim, vsak goječ strastno jezo v srcu na župnika in njegovega mačka. A maček je ostal, kje je bil. Toda prinesla je usoda v to faro tudi kaplana, kateri je

bil — »en fejn gospod«. Zmiraj vesel, dobrosrčen, sicer lahkomisljen, toda ker se ni vtikal v politiko, ga je čil vse in vse ga je rado imelo.

Ta kaplan je bil že izza mladih dneh prisežen sovra — mačjega plemena. Ni čudo toraj, da je srpo gledal mpošašt pri mizi, katera je sedela tik njega še povrh pri ob Tuhtal in tuhtal je kako bi zamogel spraviti črno mačjo sast ob njeno veljavo.

Na posled jo je vendar iztuhtal in čakal je samo p priložnosti, da svoj sklep izvrši.

Prigodilo se je, da je moral gospod župnik Kešne pred svojega prezvišenega nadpastirja. Župnik je bil tam časa zadržan, kakor si je s prvice mislil.

Pred svojim odhodom naročil je še strogo svoji kuh naj pazi na mačka in naj mu streže ravno tako uljudno kor kaplanu. To še je kaplana bolj razkačilo. Ko župnik o porabi kaplan takoj to priložnost, poišče si primerno palico njo shrani za križ, kateri je visel v kotu nad mizo, pri k so navadno obedovali maček, kaplan in župnik.

Ko prinese kuharica kosilo na mizo, bil je maček na svojem prostoru in je mijavkal tako nestrpno, da kap niti ni bilo mogoče odmoliti svoje molitve. Sveta jeza po kaplana in ko je kuharica odšla v kuhinjo, zgrabi mačak vrat, obrne ga proti križu, potegne raz križa iz kota p palico in potem je mačka tako »nabiksals«, da je bilo joj posled ga vrže v steno, da se je od nje kar odbil. Maček pobegnil seveda takoj skozi okno na plano, a kaplanu n nikdar tako obed dišal, kakor tokrat.

Vse dni, kar ni bilo župnika doma, se ni upal tudi čak v bližino farovža. Ko se je župnik povrnil, prišel je

ko k z birco ali berinjo, je ta naravnost za duhovski stan celo sramotilna. Kaj bi si mislil kdo, ako bi šel na primer sodnik ali pa uradnik okrajnega glavarstva, rečimo celo okrajni glavar sam od ene kmečke kočice do druge beračit žita, jajc, klobas, krme in družega? Temu je to prepovedano, beračenje je itak po postavi prepovedano, a vendar hodijo naši duhovniki ali pa njih uslužbenci ob končani vsaki žetvi in vsaki trgatvi — beračit od ene kočice do druge!

Toraj naj se jim da pošteno plačilo, a to beračenje, te plačane molitve, ta d a r i l a župnikom naj nehajo, potem bode stal duhovnik tudi na višjem stališču, vse ga bode bolj čislalo in spoštovalo, kar bode gotovo tudi v prid svete naše vere.

Toda tudi od druge strani je zanimivo, da si ogledamo predlog, za izboljšanje duhovniških plač!

Da, še enkrat povdarjamo, mi nismo proti temu predlogu, ne, Bog ne daj, mi smo iz navedenih vzrokov celo za njega in to v prid vsem tistim duhovnikom, katerim je vera zares sveta stvar in kateri ne morejo tako spolnovati svojih dolžnosti, kakor bi jih spolnovali, ako bi imeli dohodke, kateri bi bili njihovemu dolgotrajnemu študiranju primerni.

Vse za svoje agente!

Ko se je stavil svoj čas v štajerski deželni zbornici predlog, naj bi se kmečki delavci oskrbeli, tedaj so takoj nasprotovali slovenski deželni poslanci in hofrat in dohtar Ploj je bil eden izmed prvih, ki je govoril proti dotičnemu predlogu.

Prepričani smo, da ne bode hofrat Ploj nasprotoval v državni zbornici nikdar in nikdar, ko se bode razpravljalo glede povikšanja plač njegovih volilnih agentov, vseh tistih duhovnikov, ki so za časa deželno

maček v bližino farovža in o poldan je sedel, kakor da se ne bi bilo nič prigodilo zopet za mizoj na svojem starem prostoru. In župnik ga je gladil in miloval.

Ko župnik in kaplan odmolita, osrči se kaplan in reče: »Gospod župnik, jaz nočem jesti, dokler sedi ta črna grdoba za mizo!« »To ni grdoba«, zakriči župnik in srpo pogleda kaplana, »to je moj mucek!« — »To ni vaš mucek«, odreže se na to možato kaplan, to je sam peklenšček v mačkinji podobi! Skusite in sezite na podobo križa, kakor sem to jaz slučajno storil pred par dnevi, ko vas ni bilo doma in videli bodete, koga ste redili na svojih prsah in pri svoji mizi!«

Na te besede pogleda župnik svojega mačka, kateri se je zares vedel tokrat nekako čudno, potem vstane in njegova suha roka potiplje po križu.

Maček to opazi in začne mijavkati in pihati, misleč da župnik sega po palici in boječ se, da bi se mu taka zagodla, kakor par dni poprej od kaplana. Na to skoči preko mize in divja po sobi, dokler ne potere na oknu šipe in ne pobegne na plano.

Gospod župnik in njegov mucek sta zašla v dobro nastavljene zanjke. »Ooooo!« stokal je župnik, zakaj njegov ljubljenc je bil seveda vsled tega prizora zgubljen na veke.

Še tisto uro je dobil mežnar strogi župnikov ukaz mačka spraviti v bližnjo hosto in tam tega poslanca pekla ugonobiti in poriniti v krtovo deželo.

Gospod župnik Kešneseb pa se je zaobljubil, da bode za tako srečno rešitev iz rok samega živega peklenščeka postavil cerkev. In spomočjo njegovih farnih ovčic je to obljubo tudi izpolnil. Gospod kaplan se sedaj hodi vesel po svetu, mačka pa vsacega od tega dne ljubi, samo tistega ne, ki mu ga je treba dreti v jutro po kakšni veselici.

in državnozborskih volitev pozabili na cerkev in vero in agitirali na vse kriplje samo za svojega dohtarjahofrata, dobro vedoč, da on ne bode v zbornicah pozabil na svoje agente!

Seveda v zbornici so navadno gluha ušesa, ko se prosi za izboljšanje stanja za druge stanove, delavce, kmete in učitelje, ko pa sproži kaki farški podrepanik misel, naj bi se pomagalo — dolgosuknežem, volilnim agentom klerikalnih poslancev, potem je vse kar na mah zavzeto za nje!

In pridni, delavni so bili ti agenti za časa volitev! Vpili so, da se gre za vero, za narodnost! Najbolj zabita butica mora izprevideti, da se je šlo duhovnikom samo za to, da dobe v državni zbornici take poslance, ki jim bodo, ako bode treba v vsakem oziru ustregli.

Denar je Bog duhovščine in kdor pomaga duhovniku do denarja, ta je pravi katoličan, ta je mož po božji volji!

Sveta nebesa so naš cilj, vpijejo duhovniki, mislijo si pa: Denar in pa gospodarstva so pa tista nebesa za nas!

Mi pravimo: Kdor ne izprevidi iz postopanja naših nekaterih duhovnikov, kam zapeljuje tiste, ki jim vse verjamejo, ta je slep, ta je gluhi! Kdor pa tega ne sprevidi, da so skoraj vsi slovenski deželni in državni poslanci takorekoč — hlapci svojih črnih agentov, da gredo za nje skozi ogenj in vodo, ta je zares neumen, temu ni za pomagati.

Da, še enkrat povdarjamo, da privoščimo duhovnikom izboljšanje njihovih plačil, a javno pa tukaj pribijemo, da je naravnost zopet škandal in jako značilno, kako se zanimajo dragi nam slovenski kmet, ravno tvoji poslanci za svoje zveste, črne agente!

Kmet, to naj bode zopet kašipot, kateri te naj vodi pri prihodnjih volitvah bodisi v deželno, bodisi v državno zbornico po pravi poti!

Voli svoje može, ne pa tiste, ki bodejo bolj skrbeli za svoje volilne agente, kakor za tebe!

Ako pa zahteva župnik ali pa kaplan od tebe, da bi mu moral plačati za krst, za poroke, za maše, molitve, in druga cerkvena opravila še povrh z lastnim svojim denarjem, ako pride k tebi njegov nosač ali berač, potem mu reči, ne, ne, jaz ne dam ničesar, jaz nočem nadalje skrbeti za Vas, ker se Vam bodejo itak plače povikšale, ker itak za Vas skrbijo dovolj tisti, za katere ste pri zadnjih volitvah tako pridno skrbeli kot — volilni agenti!

Veliki knez Sergius umorjen.

Zopet nova, strašanska vest prihaja iz Rusije. Veliki knez Sergius, stric sedajnega ruskega carja, je bil dne 17. p. m. umorjen. Veliki knez Sergius je

bival v Moskvi kot tamošnji guverner. Dne 17. p. m. se je peljal proti justični palači. Ko se je voz bližal justični palači, prišle so mu nasproti sani, v katerih sta sedela dva moža. Eden od njih bil je oblečen v delavsko obleko. Ravno pri justični palači se je vrgla bomba pod voz velikega kneza. Voz je bil popolnoma razdrobljen. Konja sta bila nepoškodovana in sta odbežala. Veliki knez je bil mrtev. Glava in nogi bile so mu takoj odtrgani. Kučijaš je vsled opeklina na potu v bolnišnico umrl. Morilce je policija prijela. Eden izmed njiju je vsiknil, ko so ga prijeli: „Meni je vse edno, moje delo je končano!“

Veliki knez Sergius.

Raztrgano truplo velikega kneza je ležalo v blatu, dokler ga ni pokril neki policaj z vojaško suknjo. Tudi morilec je bil ranjen. Priznal je, da je ud revolucijonarne, socialistične stranke. Svojega imena in stana ni hotel povedati. Strašanski je bil utis tega dogodka v carski hiši. Carica je, ko je slišala o dogodku, omedlela. Car je bil več trenutkov nem.

Veliki knez Sergius je bil med drugimi tudi vzrok takozvane krvave nedelje, ko se je, kakor smo svoj čas poročali v Petersburgu streljalo na delavce. Sergius je bil tudi eden izmed tistih, ki so povzročili sedajno vojsko Rusov z Japonci. Par dni pred smrtjo je našel Sergius svojo smrtno obsodbo, katero mu je izrekla revolucijonar na stranka v svoji pisarni na mizi. Kakor se poroča iz Peterburga, obsodila je revolucijonar na stranka k smrti vse ruske velike kneze, carja, nadalje generalnega guvernerja v Petersburgu Trepova, potem predsednika takozvane svete sinode Pobjedonosceva, toraj vse tiste, ki so nasprotniki slobodnega mišljenja. Velikega kneza Sergiusa so pokopali v Moskvi. Na njegovo mesto pozval je car velikega kneza Pavla, ki je živel do sedaj v prognanstvu v Parizu. Veliki knez Sergius je bil še le komaj 47 let star. Bog ve ali bode ta novi strašanski dogodek spreobrnil carja, da bode dal svojemu ljudstvu vsaj nekaj prostosti. Gotovo pa je to, da to ni bil zadnji politični umor na Ruskem. Kdo bode prihodnja žrtva?

Vojska med Rusi in Japonci.

Na morju.

Port Artur je v rokah Japoncev. Rusi imajo toraj samo še vojno luko Vladivostok kot opiralnišče za svoje vojne ladje na razpolago. Angleži dovažajo v Vladivostok premog. Seveda se Japoncem posreči tu in tam dobiti take ladje v svojo last. Drugo rusko brodovje leži v lukii ob otoku Madagaskar, (leži na vshodni strani Afrike). Rostdestšvenski, vrhovni poveljnik, pričakuje tretje brodovje, katero se je poslalo za njim.

Kakor se poroča, ima Rostdestšvenski v celem 46 Tretje brodovje, katero pričakuje, obstoji iz 4 Vsak ladij in razven tovornih ladij iz 6 torpedovk. trav ponci imajo sedaj seveda čas pripravljati se na se raz jem tega brodovja. V njihovih arzenalih se n Kdo dan delajo in popravljajo vojne ladje. Admiral elje poveljnik japonskega brodovja, seveda ne bode neče da bi rusko brodovje prišlo v Vladivostok. Nnika bode počakal svojega nasprotnika na odprtem mor ga š ga bode napadel. Vsekakor so Rusi mnogo slabe eljito skoraj gotovo je, da bodejo na morju zopet ta dilo, vniku o rek San

V Mandžuriji.

se je pričela odločilna bitka. Že 25. p. m. slabše sedli Japonci vas Tsinhečen. Kakor Kuropatkin se je poroča, so bile izgube Rusov velikanske. V boln Ako Sanluniju so po njegovem poročilu prinesli 12 praš t njih častnikov in na stotine ranjenih vojakov. Ši Kd mrtvecev je bilo zelo veliko. V svojem zadnjem lahk gramu javlja Kuropatkin, da so jeli Japonci vnik rati z vso silo proti ruskim pozicijam, katere obtnje ljujejo s topovi tako ljuto, kakor še se to do ta n ni zgodilo. Reuterjev dopisnik javlja iz ruskeg ke, (borišča glede boja na vzhodnjem krilu, da so sraš p ponci osvojili tamošnje zunajne ruske utrdbe. mes že groze ruskim glavnim utrdbam. Iz ljutosti na sto l se sklepa, da poveljuje japonskim vojem general sicer ki ima vso artilerijo izpred Port Arturja s seb Na Mukden je dospelo mnogo ranjencev. li lah

A tudi druga znamenja kažejo na to, da l), o pričela velika bitka. Ves čas divja na bojišču st odp snežni vihar. Vsekakor je pričakovati že v kral). na bojišču v Mandžuriji odločilnega boja. Japon V spravili v zadnjih dneh se svojimi napadi, pono p na vshodnem krilu Ruse v jako nevaren položapzi o ko, da je skoraj gotovo, da bodejo Rusi v g K bitki premagani. oji,

Brez dvome pa bodejo morali odriniti Rūrom v kratkem od Mukdena proti severu. je

Tudi iz zahodne strani grozi Rusom usodn E varnost. Kakor se poroča opazilo se je 40 tisoč Jap oji, na severozahodni strani, toraj za ruskim hr ntov Sicer ni gotovo, da bi bili to japonski vojaki, ravnit so to večinoma čete roparskih Čungusov, kate let pod poveljem japonskih oficirjev. Stem je Kurop E zašel zopet v japonske zanjke, iz katerih se neanje moral tako hitro več rešiti. Število Japoncev v gno džuriji je sicer manjše, kakor število Rusov, ti tstit namreč v Mandžuriji sedaj nad 300 tisoč moži, im tem ko jih Japonci nimajo več kakor 275 rjev toda japonska vojna je mnogo bolj izurjena, pko ruska in Japonci se borijo z navdušenjem, medč P ko Rusi stoje prisiljeni v bojnih vrstah. os t ričaš

Na vsak način se pa vrši sedaj, ko to p na bojišču odločilen boj, kateri je bil do sed njer Ruse jako neugoden. Skoraj zares čudo bi se m noje zgoditi, da bi Rusi po tem začetku morali upi na konečen uspeh.

Nekaj o obdelovanju travnikov.

(Pisal oskrbnik F. Rudl v Podlehniku).

Vsaka jama zgnojnico se mora na spomlad v rid travnikov izprazniti. Ako je jama zamrznjena, naj se razvozi zmrznjena gnojnica na travnike.

Kdor ima dovolj gnoja iz hleva, naj ga takoj zapelje na travnike in ga naj tam dobro razdeli in razmeče. Ni treba, da bi se ta gnoj v spomladi iz travnika odstranil, toraj pozobačil, pač pa je dobro, ko ga še enkrat v spomladi razzobačiš in še bolj temeljito po travniku razdeliš, kakor se je to tedaj godilo, ko se je gnoj navozil. Bolj ko bodeš na travniku gnoj temeljito raztrosil in ga v travnik ako rekoč vtrl, tem boljše bode vplival.

Samoumevno je, da moraš najpoprej slabe in najslabše travnike — toraj take, ki dajo malo krme, še je povrh slaba — pognojiti.

Ako ti le količkaj pripuščajo gnotne razmere, moraš travnike gnojiti tudi z umetnim gnojem.

Kdor še ni gnojl v jeseni z umetnim gnojem, ta lahko potrosi ta gnoj sedaj, dokler še pokriva travnik tanka snežena odeja. Toda nikakor ne zaostuje povsod, da potrosiš na en oral (joho) travnika na primer 2 do 4 centa Tomaževe žlindraste moke, (glej dotično oznanilo v tem listu!) temveč ti moraš potrositi še povrh ravno toliko pepela ali pa na mesto tega kajnita. V zadnjem času se rabi na mesto kajnita tudi 40 procentna kalijeva gnojna sol sicer 1 do 2 centa na oral (joho).

Na mesto Tomaževe žlindraste moke rabijo se tudi lahko tako zvani superfosfati, (2 do 3 cente na oral), dalje kostene moke (3 do 4 cente na oral) ali odpadki od kostene moke (4 do 5 centov na oral).

Vsaki umetni gnoj se najbolje naroči skozi dotično podružnico c. k. kmetijskega društva ali pa skozi dotični okrajni zastop.

Kdor travnike dobro oskrbuje in jih dobro gnoji, ta lahko do dve tretjine več živine redi, iz njima več krme proda, kakor tisti, ki se za gnojenje ne briga.

En oral travnika, kateri še se povrh nigdar ne gnoji, da 10 do 20 centov, dobro gnojen 30 do 40 centov, dobro gnojen in povrh še posejan z dobrimi travnimi semeni celo 40 do 50 centov sena in otave na leto.

Pri vsakem gnojenju pa je treba, da pustiš najmanje 1 ar popolnoma tak, kak je, toraj, da ga ne pognojiš. Ako si rabil tudi umetni gnoj, treba ti je pustiti še daljna dva ara za poskušnjo in sicer tako, da imaš na enem več kalijevega, na drugem več fosforjevega gnoja. Umni gospodar bode razdelil to tako zvano polje za poskus na šest ali še celo na več parcel. Vsekakor pa je potrebno, da pustiš en kos travnika nepogojenega, da se potem lahko prepričaš koliko dobička si dosegel z gnojenjem.

Ako je pokrtil dobiček, ki si ga dobil z gnojenjem, že v prvem letu stroške gnojenja, potem je gnojenje bilo opravičeno.

Daljni poskusi te bodejo tudi učili jeli mogoče da dosežeš ravno iste uspehe, če rabiš deloma več kalijevega, deloma več fosforjevega gnoja. Pri vsakem gnojenju pa je treba, da se ne zbojiš truda uravnati si tako zvano polje poskusa. Ako je bilo gnojenje uspešno, toraj opravičeno, potem imaš razven dobička zadoščenje, da si jo dobro pogodil, ako se pa gnojenje ni obneslo, potem ti da tak poskus pokazalo, kako se moraš ravnati pri gnojenju v prihodnjem letu.

Travnika ne smeš kar na enkrat tudi pregnojiti, to je, ne smeš na njega spraviti v enem letu jako mnogo gnoja, ako že v naprej veš, da v prihodnjih letih ne hodeš moral redno ravno istega travnika vsaj nekoliko gnojiti.

Večkrat se sliši pritožba, da postanejo travniki vsled umetnih gnojev slabi. Ta pritožba ni nikakor opravičena. Jaz gnojim že več kakor šest let en in isti travnik izključno samo z umetnim gnojem, a do sedaj nisem opazil, da bi postal travnik slab, ne, pač pa nasprotno. Ako se zares opazi, da postane travnik vsled gnojenja z kalijevim in fosforjevim gnojem slab, toraj da dà malo in manj vredne krme, potem si moraš pomagati s tem, da spraviš na travnik še povrh gnoj, ki ima v sebi mnogo dušika in ako je travnik vsaj srednje mokroten, ni se ti bati, da bi uspeh izostal. Gnoji, ki imajo v sebi mnogo dušika so n. pr. gnojnica, gnoj iz hleva, odpadki, ki jih dobiš pri krznarju (Gerbereiabfälle) kakor volna, dlaka, nadalje ima v sebi mnogo dušika tudi kri in takozvani Chilisoliter (Chilisalpeter), katerega dobiš po ceni v trgovini s špecerijskim blagom.

Umetni gnoji pa se naj rabijo seveda le tedaj, ako ni dovolj domačega gnoja, toraj gnoja iz hleva, na razpolago in ako si porabil domači gnoj za drugo ohdelovanje svojega posestva. Ako imaš priložnost, da prodaš kubičen meter domačega gnoja za 4 do 6 kron, potem to lahko storiš in smelo porabiš ta denar za umetne gnoje.

Ako pa gnojiš svoje travnike venomer samo z gnojem iz hleva, potem moraš v časih spraviti na te travnike tudi vsaj nekoliko takega gnoja, v katerem je dovolj fosforja, kar najložje dosežeš s tem, da potrosiš travnik z takozvano Tomaževo žlindrasto moko (melo) ali pa z superfosfatom.

Kmetje, stroški, katere Vam bode povzročil poskus s takim in enakim gnojenjem, niso tako veliki! Verjamite pa mi, kdor gnoji tako, kakor sem Vam razložil svoje travnike, ta ima od njih z malim trudom, lepi, gotovi dobiček.

V večletni svoji praksi sem se o tem vsem do dobrega sam prepričal in veselilo bi me, ako bi bile pisane te vrste našemu vrlému kmetijstvu v korist.

Spodnještajerske novice.

Obsojen duhovnik. Dne 25. p. m. se je moral pred celjskimi porotniki zagovarjati 35 letni kaplan Lovro Šlamberger, kateri je bil zadnji čas nastavljen v Žitalah. Šlamberger je bil obdolžen, da je onečastil šolska

dekleta. Porotniki so spoznali kaplana kri-vega in sodnja ga je obsodila v 18 mesečno težko, poostreno ječo. O celi smrdljivi zadevi nočemo pisati več ničesar, samo to le vprašamo „Gospodarja“ in „Fihposa“, je li temu tudi „Štajerc“ kriv? Kdo se ne spominja našega članka: „Kam plovete?“ Ja, vera peša, kdo oskrinja ljudstvu ta najdragocenejši biser? Odgovor je lahek! —

Obsojen ponarejalec denarja. Porotno sodišče v Celju je obsodilo posestnika 35 letnega Antona Tomca iz Popove, kateri je v Ameriki izdelal 50 bankovcev po 20 kron ter jih hotel doma spraviti v promet, toraj jih izmenjati — v triletno ječo.

Občinske volitve v Teharjih. Pri občinskih volitvah v Teharjih zmagali so v drugem in tretjem razredu zjedinjeni dohtarsko-farški volilci. Kako strastno se je za to volitvo agitiralo od nazadnjaške strani, kaže to dejstvo, da se je samo v tretjem razredu oddalo od 336 volilcev 279 glasov. Proti volitvam vložil se bode, kakor se nam poroča od naprednjaške strani rekurz.

V nož se je sunil. V Studenicah pri Mariboru se je sunil 9-letni šolar Triplot v bratov nož ravno z očesom. Ostrina mu je prerezala punčico. Težko poškodovanega dečka so odpeljali v mariborško bolnišnico.

V laški okrajni zastop bila sta izvoljena tamošnji notar g. dr. Mravlag, kot načelnik in nadučitelj gospod Valentinitich kot podnačelnik, oba vrla naprednjaka.

Umrli je v Ormožu bivši župan in deželni poslanec gospod Ferdinand Kada, star 75 let. Pokojnik je bil vrl naprednjak in je zapustil kot samec celo svoje ogromno premoženje ormoški občini.

Sumljiva hvala. Pod tem vzglavjem je priobčila celjska reglača z imenom „Domovina“ v svoji številki z dne 24. februarja nesramen napad na umrlega odvetnika in bivšega ptujskega župana g. dr. Strafella. Gospod urednik Golar, kaj, je li tisti urednik, kateri ne pozna izreka: „De mortuis nil nisi bene“ (o mrtvih ne govori družega, kakor le dobro) — pošten?? Ob grobu mora nehati poštenjaku vso sovražtvo, tega gesla se je in se bode držal „strogi urednik Drevenschek v Ptuj“, da pa se ga ne drži g. Cvetko Golar, je to značilno za njega in za njegov prvaško-farški-nazadnjaški list z visokoletečim imenom „Domovina.“

Telegram iz Leskovca. Naš župnik razdeljuje po fari „pooblastila“ in pobira krmo za sveti misijon. Da bi nam vendar župnik Kralj povedal, ali bodejo rabili „častivredni“ gospodje misijonerji krmo, ali jo bode rabil on — ali kali? To je zares že odveč, da se na tak način zlorablja sveti misijon in da se tako cigani po fari! Župnik, ako zares rabijo gospodje misijonerji krmo za sebe, potem je dobijo od nas dovolj, ker še imamo take kmete, ki je več gleštajo, kakor celi farovž. Farške živine pa ne sme rediti niti ne sveti misijon! Paščavnik iz jürovška.

Na mlinu se je ponesrečil. V Otišjem vrhu pri Slov. Gradcu se je ponesrečil posestnik mлина Jakob

Majdič. Desna noga mu je prišla med valjce, kar so mu jo do polovice zdrobili. Nasrečneža so jo zlozpeljali v bolnišnico, ter mu tam odrezali nogo, vendar je moral umreti vsled te rane v groznih bolečinah.

Glede volitev v Teharjih poroča celjska „Domoljuba“ z dne 28. p. m. med drugim sledeče: „Najsu sta pa vplivala na srečen izid z agitacijo pred volitvami vami gospoda dohtar F. Štor in občudovanja vredni narodnjak kaplan Čemažar“. Dohtar in kaplan zopet največja agitatorja pri volitvah v kmečki občini, sedaj pa že vemo, kako se bode Teharjem godilo.

Poročilo ptujskega sejma. Sejem dne 1. t. leta je bil izvanredno dobro obiskovan. Prignalo se je na njega 470 svinj, 1012 glav goveje živine in 10 konjev. Prihodnji sejem se bode vršil dne 15. t. m.

Iz Koroškega.

Svetnavas (Odgovor „Miru“ na njegovo javno vprašanje v številki z dne 16 t. m.) Gospodje okoli „Mira“! Ako Vas toliko interesira pikanten drob svinjarij, ki jih je uganjal Wiegele, naj Vam poročam o njih oskrbi Vaš dopisun sam. Ako jih drugače plaš more iz tega ogromnega blata izriti, naj se poslužite tega instrumenta, ki sem mu ga poslal za koliniki. Kar se tiče drugih stvari, odgovorim Vam z znanimi besedami: „Pes laja, karavana gre pa tiho dalje!“

J. Krassnik

Dopisi.

Iz Oplotnice. Dne 31. januarja vršile so se tukaj občinske volitve, pri katerih so zmagali naprednjaki v prvem volilnem redu, med tem ko so v drugem in tretjem volilnem redu zmalo večino glasov zmagali kmetarikalci. Seveda je dal izid teh volitev farškim prvaškim časnikarjem povod, da radosti kar poskušajo kujejo, da povzdigujejo enega svojih črnih bratov naravnost v deveta nebesa, to seveda samo s pomočjo njihove zveste sestre, kateri je ime — le. Mi pa opozarjamo kmete, naj raji čitajo to, kol danes tukaj pišemo, ker to je resnica! Prepričani se bodejo potem zopet do dobrega, kaki so takak zvani voditelji slovenskega ljudstva in kakih sredstev se ta drubal poslužuje, ko je treba vloviti kmeta in svoje zanjke. — Pri nas imamo dve stranki, zagajeno klerikalno stranko in miroljubno naprednjaško, katera ne sovraži nobenega jezika in v kateri živijo Nemci in Slovenci v najboljši zastopnosti. S pomočjo pa se zaletava farška stranka v naprednjaško češ ta sestoji iz samih nemčurjev. Tej farški stranki je za narodnost ravno toliko, kakor nam je za lanski sneg, pač pa jej je za to, da bi spravila kmeta in svojo mrežo in izsesala iz njega težko zaslužen denar, kakor izsesa pijavka iz stvari kri. V svoji brezkrajni nesramnosti raztrobili so farški hujskači med volilci debelo laž, da bodejo naprednjaki, ako bodejo izvoljeni v občinski odbor s pomočjo kmečkega denarja zidali v Oplotnici železni most, dalje palačo učitelje in Bog ve kaj še. O namenih farških pristoj-

kateršev so seveda zvesto molčali. O teh pa hočemo pri
 o pri-priložnosti govoriti mi. Značilne za postopanje kle-
 vendar-rikalcev so besede, katere je izustil neki kmet, ki
 ečinahje storil mnogo v blagor cerkve. Rekel je na dan
 Domo-volitve dobesedno: „Ko sem pripeljal župniku ob
 Največčas u zidanja čedramske cerkve dve drevesi, dal mi
 l volitje eno kupico kislega vina, katero niti ni bilo za
 vredniti, danes na dan volitve pa da ta župnik polov-
 zopenjak najboljšega vina svojim pristašem. To mora
 ni —vendar nekaj pomeniti!“ Da, ta mož že nekaj sluti!
 dilo! Nam se zdi, da župniku Bezenšek vera ni posebno
 t. m. sveta. To trditev dokažemo prav lahko s tem, da
 se je župnik zlorablja sveto vero v prid agitacije. Evo
 n 125 dokaz! Neko tukajšno posestnico, katera je bila od-
 m. dala svoj volilni listek že nekemu naprednjaku, ob-
 deloval je župnik Bezenšek skoraj celo uro s svojim
 prigovarjanjem na nezaslišan način tako, da reva
 konečno ni vedla, kaj bi storila. Ker posestnice
 župnik ni mogel spraviti z dobrim na svojo stran,
 začel jej je groziti! Rekel je župnik med drugim
 tudi, da se ona hudo pregreši zoper vero in Boga,
 da ni vredna svete odveze, ako ne da za volitev po-
 oblastila njemu, kot dušnemu pastirju. — Toraj do
 te stopnje smo že prišli z našimi nekaterimi duhov-
 niki? Kako bi jih ljudstvo potem zamoglo spoštovati?
 V našem kraju že govorijo ljudje sami, da vera peša
 vsled farške hujskarije, da gineva zaupanje v našo
 rimsko katoliško cerkev vsled nestrpnosti nekaterih
 rimsko katoliških duhovnikov. Postopanje farških
 bratcev za časa zadnjih volitev je bilo tako nesramno,
 da se niti ne da opisati. S silo so iztrgali napred-
 njakom volilne listeke iz rok, vsiljujoč jim svoje kan-
 didate. Tistim volilcem, kateri imajo od posojilnice
 izposojen denar, so zažugali, da bodejo morali takoj
 že prihodnji dan vplačati celo svoto, ako ne volijo
 iz posojilnično, toraj klerikalno stranko. Neki volilec
 je zavoljo te grožnje od volitve odišel, ne da bi volil.
 Po farškem geslu ni hotel voliti, da bi pa volil v
 s po-naprednjaškem duhu, za to ni imel poguma, ker se
 — laže zares zbal, da bi ga posojilnica takoj tirjala za
 o, kar dolg. Na tak način seveda se je preprečilo, da bi
 pričal bili naprednjaki zmagali. Toda zmaga klerikalcev je
 tako-jako klaverna. V prvem razredu, kjer so toraj volili
 edstev tisti, ki imajo največ davka plačevati, so pogoreli
 meta v popolnoma, v drugem so imeli 6 glasov več, kakor
 zagri-naprednjaki, v tretjem samo tri. Takšna je bila
 jaško-zmaga Bezenškova! Toda on sam in njegova stranka
 živijo ni več prav zadovoljna s to piravo zmago. Zato kar
 S vse-gromijo klerikalne cunje o naprednjakih, kateri so
 jaško-volili po svojem prepričanju. V teh cunjah se piše
 trank-tudi, da je naročilo tukajšnje vodstvo tovarne za
 lanski izdelovanje pohištva svojim delavcem, da morajo vo-
 meta v liti z naprednjaki, češ, ako se to ne zgodi, bodejo
 en de-izpuščeni takoj iz službe. Ako bi bila to resnica,
 brez-potem bi ista še davno ne bila tako huda, kakor se
 i med-je pripetila čadramskemu mežnarju. Tega je premilo-
 bodeje-stljivi župnik do dobrega naklofotal in takoj napodil
 ga de-iz službe, ker je mežnarjev oče volil z naprednjaki.
 ačo za O ti blagoslovljena roka župnikova! No, za danes
 prista naj zadostuje toliko! Župnik z blagoslovljeno roko, ne

veseli se preveč! Rekurz proti volitvam je vložen.
 Tvoji pristaši in farški časnikarje ne bodo zmotili
 naprednjakov, ne, nikdar ne! S sirovostjo se ne pride
 do cilja!

Sv. Benedikt v Slov. gor. Dragi „Štajerc“! Tudi
 mi iz lepe naše fare Sv. Benedikta hočemo enkrat
 naznaniti tvojim bralcem, kako se nam godi in kaka
 žalost nas obide, ko vidimo, kako se obnašajo naši
 duhovniki in klerikalci. Dne 6. februarja je prišel
 naš kaplan k nekemu bolanemu možu v Bačkovski
 vrh na sveto spoved. Ko je opravil to sveto opravi-
 lilo, je ogovarjal vse ljudi iz celega vrha, najbolj pa
 je udrihal po nekem dekletu. Ako bi že to dekle
 zares zaslužilo vsled svojega obnašanja, da bi je
 smel kdo grajati, nebi smel po našem mnenju kaplan
 tega storiti po končani spovedi bolnika. Dne 7. feb-
 ruarja delili so se listeki za sveto spoved. Ob tej
 priliki je imel župnik Zmazek tak nauk, da se je
 vse po cerkvi na ves glas smejal. Seveda je prav
 temeljito udrihal tudi po „Štajercu“ in po njegovih
 naročnikih. Najbolj ogorčen je župnik bil glede svojih
 faranov v Bačkovi. Ljubi nam župnik, mi ti povemo,
 da ne živijo tvoji farani v Bačkovi ne od tebe,
 pač pa, da živiš ti od denarjev, katere znosijo ti
 tvoji farani na davkarijo. Nikdar in nikdar nas ni
 spravljal „Štajerc“ od vere, pač pa nas spravlja
 od nje hujskajoči duhovniki! Gotovo ni greh, ako
 kdo „Štajerca“ bere, pač pa je greh, ako uganja
 duhovnik na svetem mestu, v cerkvi, tik nebeškega
 Izveličarja politiko. In to so uganjali pri nas do
 sedaj skoraj vsi duhovniki! Komaj smo se znebili
 znanega kaplana Muršeca in njegove politične huj-
 skarije, že so nam poslali drugega kaplana, kateremu
 je političen boj čez vse. Župnik pa namesto, da bi
 kaplanu zabranjeval to počenjanje, je podpira še
 celo sam. Tako ne sme in ne sme iti dalje naprej.
 Da pa našim klerikalčekom in farškim bratcem ni
 nič več svetega, omenimo tukaj neko sodnijsko raz-
 pravo v Mariboru, katera je sijajno dokazala, kaki
 so ti ljudje. Dne 7. p. m. stala sta pred maribor-
 škim sodiščem Janez in Matevž Senekovič, posestnika
 pri Sv. Benediktu, obdolžena krive prisega. Zago-
 varjal ju je dohtar Rozina. Oba obtožena sta nav-
 dušena prijatelja našega župnika Zmazeka in ta si
 je seveda tudi s vso močjo prizadeval, da bi ju
 rešil zaslužene kazni. Napisal jima je prav izvrstno
 spričevalo. Toda nič ni pomagalo spričevalo župni-
 kovo, nič ni pomagal zagovor dohtarja Rozina, Janez
 Senekovič je dobil tri mesece, njegov sin Matevž dva
 meseca težke ječe, ker se jima je od državnega prav-
 nika dokazala kriva prisega. Krasen vzgled farškega
 vedenja dveh farških hinavcev! Na skorem poročamo
 še več o naših farških bratcih in o njih voditeljih.
 Bočkovski naprednjaki.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. (Ščuvajoč nadučitelj).
 V nedeljo dne 19. t. m. je predaval deželni vino-
 rejski podučevalec (instruktor) gospod Pircher v krčmi
 gospoda Gomzi-ja v Višu o vinoreji. Svoje predavanje
 je pustil, kakor je to navada in kako je to običajno
 pri tamošnji farni cerkvi pri Sv. Bolfenku v Slov.

gor. razglasiti. Ko je prišel g. Pircher na določen dan in ob določeni uri v gostilno g. Gomzija, da bi tam predaval, bilo je tam navzočih samo malo število vinogradnikov. G. Pircher toraj reče navzočim: „Danes bode pa prišlo malo poslušalcev!“ Nato mu odgovori eden izmed kmetov: „Nekaj še jih bode najbrž prišlo in prišlo bi jih bilo še mnogo več, ako ne bi bil nadučitelj Reich od Sv. Bolfenka v Slov. gor. odgovarjal in jim rekel, da se ne smejo vdeležiti kot poslušalci tega predavanja!“ Nato je vprašal gospod Pircher, zakaj da je nadučitelj tako ravnal in odgovorilo se mu je od navzočih, da je nadučitelj govoril ljudstvu, da se ne sme vdeležiti predavanja, ker je ime vinorejskega podučevalca, ki je to predavanje napovedal, namreč ime Pircher, nemško ime in ker je ta podučevalec nemškutar in nemčur! — V celem je bilo morda kakih 35 kmetov navzočih, kateri so sledili z velikim zanimanjem predavanju gospoda Pircherja. Predaval pa je ta gospod v lepi, razumljivi slovenščini. — Ako nadučitelj Reich misli, da bi se morali ogibati slovenski kmetje predavanja, katero je za njih velike važnosti, samo zaradi tega, ker ima podučevalec nemško ime, potem je dovoljeno tudi iz tega sklepati, da se morajo ogibati kmetje tudi nadučitelja Reicha, da ga smelo naženejo tje od koder je prišel, ker Reich sliši tudi na ime, katero je popolnoma nemško. Pod klobukom tega nadučitelja navidezno ni popolnoma jasno, ker ne bi drugače kvasil take neumnosti. Sicer pa nam od dece, katero podučuje ta učitelj s tako logiko, nikakor ni pričakovati, da bi postali iz nje Bog ve kako učenjaki. Ta zares čuden odgojevalec ljudske mladine bi mnogo boljše storil, ako bi vzel prav močno metlo in bi pometal na vse kriplje v svoji lastni hiši, ne pa napada na tak nečuvven način druge ljudi, ki izpolnjujejo svojo dolžnost in še škoduje povrh stvari, katera je občne kmetske in ljudske važnosti. Deželni vinorejski podučevalec je nastavljen od visokega deželnega odbora in ima nalogo, da mora v krajih, kjer se ljudstvo peča z vinorejo, podučevati ljudstvo o vinoreji. S tem da je nadučitelj zabranjeval kmetom ta poduk, ravnal je nadučitelj naravnost nasproti naredbam visokega deželnega odbora in radi tega naznanimo to javnosti, da bomo videli kdo ima prav, visoki deželni odbor, ki zaukazuje poduk o vinoreji, ali pa ljudski, hujskajoč nadučitelj, kateri zabranjuje naravnost na tak predrzen način tak poduk. Kmetje vinorejci.

(Opomba uredništva: Mi smo poskrbeli za to, da dobi ta članek visoki deželni odbor v roke. Pohvala, katero bode dobil nadučitelj za svoje postopanje, mu najbrž ne bode teknila. Vsekakor pa mu jo privoščimo.)

Št. Janž na Dravskem polju. Pred kratkim so poročali klerikalni časopisi, da je pri Sv. Janžu na Dravskem polju dregnil neki učenec tretjega razreda svojega sošolca z nožem in ga s tem težko telesno poškodoval. Klerikalni listi so vpili, da je temu bil „Štajerc“ kriv. Kot prijatelj resnice in napredka Vam s tem poročam prave vzroke tega dejanja. Za

resničnost mojega poročila jamčim in sicer za vsakevala besedo. Prvič Vam naznanjam, da niso niti ne stani, k rži, niti ne udi obitelji (familije) tega mladega j, poka naka z nožem naročeni na „Štajerca.“ Sploh je bvolit darija dolžiti taki list, kakor je „Štajerc“ kaj tacega na. Ako že je kriv kateri list izgredov med mladinspi m krivi so tega gotovo klerikalni, nazadnjaški listem r nikdar pa ne napredni naš „Štajerc“. V tem sl ne čaju pa so krive temu žalostnemu dogodku šolskovati razmere in sicer razmere, ki vladajo v tretjem ranamer redu naše šole, v katerem podučuje nadučitelj Antomed r Hren. Ako pišem podučuje, rabil sem prav za preat bol izraz, ki ne označi tega, kar se godi vse v tem ran v Plo redu. Od učenja, kakor bi moralo biti, seveda tuka ločen ne moremo govoriti. V tem razredu se celi dan sam volitv kriči in razgraja, učenci smejo, kakor se jim ravnim pa zljubi, priti rano ali prepozno v šolo, večkrat se pr on. tepavajo, da so krvavi in nihče jim tega ne branvarjat nihče jih ne svari, nihče ne kaznuje. Naravno jvo naš da gre pri priliki taki paglavec malo delj in poseže Št. P če je treba, tudi po nožu. S kratkim povedano, t volit razred je brez vsega strogega reda, brez vsega str ni pop hovanja, brez vse discipline in učitelj tega razred upnik nima zmožnosti, da bi držal v njem red. To m ebruar je gotovo radi potrdijo vsi prebivalci od Sv. Janža, ke ega T je resnica! Značilno je tudi, da ni dregnil paglave nik v svojega sošolca v bližini šolskega poslopja, temveč z ngshe časa opoldanšne pauze daleč proč od šolskega poslopja Janko Zakaj se puste v tem času otroci tako daleč od šole tovič Kje je bilo takrat nadzorstvo? Omeniti še moram ne vp da se je pred par leti nekaj enacega zgodilo ni g. sicer zopet med učencema tega učitelja. Ako bi vla ni K dal v tem razredu red, ako bi se učenci v opoldan ni n šnji pauzi nadzorovali, potem se kaj tacega ne t tiska moglo pripetiti in to se bode zgodilo gosp. ko bode stopil na mesto šolskega vodje k mo človek, kateremu je bolj za blagor izročene mu mla lu pra dine, kakor pa za — glažek. Ako pa se učitelj tak Št. l upijani, da ga morajo peljati ali celo nesti drug domov, potem si lahko vsakdor na prstih prešteje vneg kako to upliva na šolarčke, kaki strah ima preen p takim učiteljem deca. — Nadučitelj se vedno hvalisamba da služi na leto 15 sto goldinarjev, kar seveda ljud 190 še tem bolj jezi, ko pomislijo, da se plačuje iz njiju in hovih krvavih žuljev za tak nered taka ogromnes, d svota. Povrh pa še je nadučitelj pravi pravcati farškopol bratec, da, on opravlja celo službo organista, za kaise o sprejema tudi lepe kronice. Te vrste izročim javm p nosti resnici in napredku na ljubo in upam, da sei ni bodejo odprle višji šolski oblasti vendar enkrat oči da katera bode potem najbrž poskrbela, da bode nastavajnor ljena v prid naše mladine taka učiteljska moč, katera po bode posvetila vse svoje moči mladini, ne pa politikres, in glažeku. Skrben oče. ka v

Iz Sv. Jakoba v Slov. gor. Občinske volitve sd g. nam bližajo. Naprednjaki, somišljeniki, vsi davkoplah m čevalci, kmetje, obrtniki, pridite v polnem številu ka, k volitvi. Volite pa take može v odbor, katerim bode pri zares za blagor občine. Ne dajte se pregovoriti odBarl nasprotne stranke, katera si bode gotovo s vso silo prv

rizadevala in volilce v svoje zanjke lovila. Vi Jabočani, ki ste še kmečkega mišljenja in zdrave pameti, pokažite vendar enkrat javno svojo voljo. Prite volit in držite skupaj in pazite na to, da bode maga naprednjaška. — Nekdaj je vladal pri nas najlepši mir, občinske in druge volitve so se vršile lepem miru in v zastopnosti, da pa se sedaj to eč ne godi, temu so krivi drugi, katerih nočem nenoovati. Ako bodemo skupaj držali, bodemo gotovo aš namen dosegli. Največja dva hujška itak nista eč med nami in zato nam je zares upati, da bode okrat boljše. Kar se tiče enega od teh dveh, ta je ak v Ploderšnici in kakor nam je znano, je Ploderšnica ločena od naše občine, potem ne more priti k aši volitvi. Ako pa se priklati s kakim pooblastilom, potem pač vsaki volilec ve, da ne sme voliti tako, akor on. Volilci, pridite polnoštevilno, ne dajte se lgovarjati, naprednjaki, držimo skupaj, zmaga bode tovo naša.

Jakobčanski volilec.

Št. Peter pod Kunšpergom. Slavno uredništvo! agovolite sprejeti v smislu zakona v Vaš list napopni popravek opombe Vašega uredništva k popravku župnika Tombah-a v šte. 3 Vašega lista z dne februarja 1905: Ni res, da sem imel prvopis domnega Tombahovega članka kot pravoznanski poočnik v rokah; — ni res, da sem napram g. dr. Gelingsheimu imenoval pisca in ga opozoril na gos. Jankoviča kot sovedeca. Res je, da mi je g. dr. Jankovič nekoč neki njemu vposlani koncept prečital me vprašal, če je vsebina resnična; dalje je res, mi g. dr. Jankovič ni pokazal tega koncepta in di ni povedal sestavitelja in konečno je res, da tični meni prečitani članek sploh ni bil nikr tiskan. Tudi je res, da sem še le, ko se je gosp. župnik Tombah sam izdal kot pisca, ta dedek mej menoj in g. dr. Jankovičem g. dr. Gelingsheimu pravil. V Kozjem 26. svečana 1905. Dr. Jos. Barle.

Št. Peter pod Kunšpergom. Skličujoč se na § 19 kovnega zakona zahtevam iz ozirom na dopis obljjen pod zaglavjem „Št. Peter pod Kunšpergom (valisa, pomba) v 3. številki Vašega lista z dne 4. febru- a ljudi a 1905, da sprejmete v zakonitem času na istem iz nji- stu in z istimi črkami nastopni stvarni popravek: romna res, da sem se svojim popravkom Vam mislil sa- farški popolnoma zapreti, res pa je, da sem hotel, da za kar piše o moji osebi resnica. Ni res, da sem hotel se m jav- jim popravkom izboljšati samo par Vaših izrazov, da se mi niso všeč; res pa je, da sem hotel, da obja- at oči, e, da nisem predbacival g. dr. Gelingsheimu „brez- nastav-čajnosti“ — da ga nisem prosil odpuščanja in da katera on po g. dr. Barletu začel pogajanja zaradi izjave, politikiki res, da je g. dr. Barle imel prvopis dotičnega oče. nka v rokah in da ga je bral; res pa je, da sem itve seal g. dr. Jankoviču, naj mi naznani, so li dejstva, rkopla- jih mislim v „Südsteirische Presse“ objaviti, res- vilu kna, ker o času svoje navzočnosti v Kozjem nisem n bode: l priložnosti se o tem sam prepričati. Če je g. riti od Barle res pravil g. dr. Gelingsheimu, da je imel rso siloj prvopis v rokah ni govoril resnice, naj se toraj

sam brani. St. Peter pod Svetimi gorami 14. febr. 1905.

F. Tombah, župnik.

(Opomba uredništva: Seveda moramo zopet ponatisniti ta župnikov in dohtarjev popravek. Da pa bo enkrat cela stvar končana, izjavimo danes tukaj, da smo pripravljene resničnost naše opombe v 3. številki t. l. dokazati s pričami in če je treba tudi pred javnim sodiščem!)

Iz Dobove pri Brežicah. Čujte bralci „Štajerca“ in strmite kakšni politični hujškači so se pojavili v naši mirni dobovski fari. Začelo se je agitirati, začel se je naprednim kmetom metati pesek v oči, da je groza. Predlansko leto bila je povikšana naša ljudska šola iz tri v šestrazrednico. Povikšala so se kmečka plačila, povikšalo tudi število učiteljev. Toda žali-bože vse zastonj! Veda naše dece ne gre in ne gre naprej! Posebno je učitelju Potočniku poduk v nemškem jeziku zopern in na vsak način ga hoče slovenski deci odtegniti. Slovenski stariši, na noge proti temu Vam sovražnemu učitelju. Ako se Vam le še nekoliko Vaša deca usmili, skrbite za dober poduk Vaše mladine. Naj se tudi uči nemškega jezika, ker tega bode rabila svoje dni, kakor vsakdanji kruh. Znabiti bode moral marsikateri od Vaše dece zapustiti svoj domači kraj in se podati po svetu. Tedaj še le bode spoznal kolikega pomena je bilo, da se je naučil v mladosti razven materinščine še drugega jezika. — Oj ti imenovani gospodek, kaj ti vendar toliko škoduje nemščina? Zakaj agitiraš z vso močjo ravno proti temu jeziku? Kaj pa mislita ti in tvoj trgovček in tolmač Perger z vajino agitacijo doseči? Le čujte! Kaj ne, Potočnik in Perger, težko pot sta imela dne 21. januarja, ko sta po snegu in ledu, v mrazu priklestila v Veliki Obrež v neko gostilno. Pod pazduho sta si prinesla s seboj ta „vrla“ možaka vsaki nekaj papirja, črnilo in pero, ter iskala sta podpisov. K čemu neki le? Gospod Potočnik gotovo ni prišel vpisovat otrok za šolsko obiskovanje, ker je to vpisovanje minulo že v preteklem letu in dobovski trgovček gotovo ni prišel prodajat pipecev. Javno vprašamo ta gospoda, ali ni to hujškarija? Ali jima ni znan izrek Kristusov, ki se glasi: „Ljubite se med seboj?“ Ali ni to, kar sta ta dva počenjala, sejanje ljulike med pšenico? Premisli trgovček, kako si prišel svoj čas v dobovsko faro s par škatljami „biksa“ in sedaj si bogataš! Jeli to tvoje počenjanje zahvala dobovskim faranom za to, ker so ti znosili toliko grošev skupaj? Zakaj toraj miroljubnih kmetov ne pustiš v miru? Rekel si celo, da ti Veliki Obrež že od daleč smrdi, ker je že ves „ponemčurjen.“ To je velika bedarija, zakaj nihče ni izdajalec svojega materinega jezika, ki želi, da bi se podučevala njegova deca še v drugem, prepotrebem deželnem jeziku. To je bila zopet hujškarija! Pomisli, da bi se tebi in tvojemu učiteljčku prav huda godila, ko bi ne znala ravno toli zatirane nemščine. Kar se pa tiče požarne brambe, to pa le pustita čisto pri miru, ker se pri požaru že celo ne gre za to, je li ponesrečenec te ali druge narodnosti. „Srečna,“ zares „presrečna“ bo dobovska fara, ko bode

ustanovljeno vajino toli že sedaj hvaljeno bralno in izobraževalno društvo. Tam se bodejo seveda učili kmetje sejati, orati, drva sekati, krmo sušiti, seveda vse le v senci. Razven tega pa jim bodejo še celo časniki na razpolago, kakor „Gospodar“, „Fihpos“, „Celjska reglača“, „Kranjski pankert“ itd. Oh, zares svitlejši dnevi nas pričakujejo! Toda nikdar jih ne smemo pričakovati od teh listov, pač pa od tega, da se je začelo razvijati pri nas tudi prav lepo naše naprednjaštvo. „Bit če dana“ . . . Bog daj, da bi bilo tako! Neustrašeni občani.

Razne stvari.

Vinsko sejme. Mestna občina v Gracu naznanja, da se bode vršilo 9. vinsko sejme (Weinmarkt) dne 16., 17., 18. in 19. sušca (marca) tega leta. Vsi vinorejci se opozarjajo na to sejme. Prodavalo se bode naravno vino in šampanec štajerskega pridelka, razven teh še stroji, ki se rabijo pri vinoreji in kletarska priprava. Javiti se je pri mestnem komiserijatu v Gracu in sicer do 6. t. m.

Gospodarske in gospodinjske stvari.

Kmet, skrbi za pomladansko setev. Ako hočeš, da se ti bode pomladanska setev dobro razvijala in da bode potem letna žetev obilna, moraš skrbeti najbolj za to, da ne bode tlom zmanjkalo redilnih snovi, katerih potrebujejo rastline. Prebitek teh snovi je že zaradi tega potreben, ker rastline večkrat vsled neugodnega vremena v rasti zaostanejo. Žalibog pomanjkuje skoraj vsem našim tlom takozvane fosforjeve kisline. To kislino potrebujejo skoraj vse naše koristne rastline, zato je nujno potrebno, da se spravlja na naša polja in na travnike ta kislina in sicer se to zgodi najložje z takozvanimi umetnimi gnoji. Najboljši umetni gnoj, kateri ima v sebi mnogo te kisline, je takozvana Tomaževa žlindrasta moka (mela). Gnojenje njiv in travnikov s to moko se priporoča ravno sedaj v spomladi najbolj, ker se ravno sedaj gnoj z obdelano zemljo vsled vremenskih vplivov najboljše zmeša. Tomaževa žlindrasta moka se dobi proti primeroma majhnim stroškom povsodi. Kdor je skusil enkrat s tem umetnim gnojem, ta se je gotovo že prepričal, kolike važnosti in koristi je za kmeta. Mi opozarjamo na dotično oznanilo (insert) v tem našem listu.

Koliko jajc smeš podložiti koklji? Za valenje treba ti je odbrati samo mirne koklje. Pure se dajo uporabiti tudi za valenje kokošnjih in račjih jajc, vendar večkrat kakor dvakrat v letu naj se jim ne pusti valiti. Jajca, ki so namenjena za valenje, moraš hraniti na hladnem in suhem, toda ne premrzlem prostoru. Najboljše je, ako jih položiš v pleve ali pa v reznico. Nigdar pa jih ne smeš postaviti pokončno (na špico) marveč položno. Če so jajca zamazana, moraš jih oprati v mlačni vodi, da se na ta način otvorijo luknjice v lupini, skozi katere potem diha mlado pišče. Kokoši položiš lahko v prvi spomladi (ob koncu zime)

največ 11, bolj pozneje do 14 jajc. Če je koklja bi, lika, smemo to število povečati do 17. Puri lahko podložimo tudi 25 kokošnjih jajc; zamogla bi jih sig greti še večjo število, toda mladičev ne bi mog bolj pozno lahko pogrinjati. Iz kokošnjega jajca izle pišče v 20 do 23 dneh. Purinih jajc zamora go pura samo 15, k večjemu 20. Iz njih izlezejo mlad v 27 do 30 dneh. Goska zamore greti 12 do jajc in jih vali 28 do 32 dni. Ravno toliko časa v raca, nji pa smemo položiti do 19 jajc. Golob gos samo 2 do 3 jajce in sicer 7 do 10 dni. Golob gnejzdi po 6 do 10 krat v letu.

Vinorejci skrbite za pokončevanje peronospora. Od štajerskega deželnega odbora dobili smo sled naznanilo. Pretečeno leto uničila je peronospora m gim posestnikom celo trgateg. Temu je bilo krivo zakasnjeno nenatančno škropljenje, ali nepravilna stava bakreno-apnene zmesi ali pa tudi poraba st raztopnine. Vinorejci se tedaj s tem opozarjajo pravočasno in temeljito škropljenje proti peronos ktera se ne loti le nežnih delov loze, kakor vršič in listja, temveč tudi nežnih zarodkov grozdja. Pri roča se pri tej borbi ravnati se po naslednjih na dilih: 1. Neposredno po rezi namazati je to leto narezane čepe, reznike, šparone, kakor tudi ost dele trsa se štiriodstotno raztopnino bakrene galice apna. K temu služi navadni čopič. Skosi to delo prepreči razvitek takozvanega zimskega trosovja p nospore, ki se nahaja na trsu. V vinogradih, kjer peronospora že lansko leto silno močno nasto priporoča se odstraniti in sežgati vse odpadke od kakor tudi listje, ki ga je veter nanosil po jarkih v katerem se nahaja kar kupoma trosovje od p nospore. 2. S prvim škropljenjem je započeti hitro se pokaže grozdje, toraj že pred cvetom in se m pri tem temeljito poškopiti ne le listje, temveč svo grozdje (grozdni zarodki). Tudi ako se gro nahaja že v cveti, je vendar le naprej škropiti. Š pljenje med cvetom nikoli ne škodi. 3. Drugo škropl se ima vršiti neposredno po cveti. Tudi pri tem morajo temeljito poškopiti vsi veršički, vso listje ako mogoče tudi grozdje. 4. Tretjokrat se škropi razvitjem grozdja, meseca julija. Še večkrat škro je potrebno le takrat, ako se peronospora na li vnovič prikaže. 5. Po toči se morajo vinogradi to močno poškopiti. Poškodovanih delov trte loti se ronospora namreč mnogo raji nego zdravih. Privi sestavljanju bakreno-apnene zmesi za škropljenje vz se na 100 l vode le 1 kg bakrene galice in nekoli več kakor 2 kg novovgašenega apna. Apno m biti mastno, peska prosto. Več dni stare raztop se nikakor ne smejo rabiti za škropljenje, marve mora potrebna množina vsak dan na novo sestav Škropiti se pa mora tako, da pride tekočina po noma enakomerno, v podobi rose, na površino l in grozdja. Ako neposredno po škropljenji začne žiti, tak se nezasušena bakreno-apnena zmes iz in treba je škropljenje takoj ponoviti. Kdor se tem navodilu ravna, mu ne bo peronospora nare nobene znatne škode, če je le bakrena galica, k

koklja vabi, čista in železa prosta. Zajamčeno čista galica
 ri lahke naroča skozi deželni odbor.

Pisma uredništva.

Maribor. Preveč osebno. Ni za rabo!

Logorski fanti. Pesmica ni za rabo!

Vsem našim dopisnikom. Hvala za dopise! Kar še
 nisimo tokrat priobčili, pridejo prihodnjič na vrsto. Prosimo
 potrpljenje. Dopisi pridejo vsi na vrsto. Naše šomišljenike
 prosimo za kratka poročila. Vsakdo ve, da ne moremo in
 smemo priobčiti osebnih napadov. Poročila toraj naj bodo je
 ka, da bodo občne koristi, zanimiva tudi za bralce iz
 rugih krajev. Še enkrat srčna hvala Vam za tako navdušeno
 zanimanje. Ostanite nam zvesti, kakor do sedaj tudi v bodoče.
 Uredništvo.

Loterijske številke.

1. r. dne 18. februarja: 5, 86, 18, 34, 9.
 2. r. dne 25. februarja: 48, 82, 40, 77, 4.

5-letno, močno, črno

kobilo

in pol pesti visoko, proda ali zameni z drugo
 F. Quandest v Mariboru, Mellingerstrasse 26.

Priden viničar

takoj sprejme v stalno službo.
 razven stanovanja dobi en oral
 (he) zemlje, hlev za 1 kravo in
 svinji in še povrh dober zašlu-
 ek. Zglasiti se mu je ustmeno
 pismeno in sicer do 20. marca
 l. pri oskrbništvu grajščine v
 šah pri Šmarjah. (Erlachstein
 bei St. Marein.) 75

Hiša s pekarijo

z malo grajzlarijo se radi pre-
 litve takoj pod ugodnimi pogoji
 oda ali pa da v najem. Vpra-
 ti je pismeno ali ustmeno pri
 agmeister, Hunyadiuteza št. 160
 v Čakovcu (Czakathurn.) 74

Dobro sladkogrškovico

prodaje in sicer liter po 14 krajc.
 Georg Zavec na Bregu pri Ptujju.
 (dor kupi več kakor 150 litrov
 obi liter po 10 krajcarjev. Dobro
 ibolnico in grškovico kupuje po
 najvišjih cenah ravno isti. Lepi
 rompir kupuje in sicer mernik
 (agan, mecen) za 1 gld. 20 kr.
 ozalija Zavec na Bregu pri
 Ptujju. 78

Kovačkova učenca

takoj sprejme Franc Werdenigg,
 kovački mojster pri Sv. Vidu niže
 Ptujja. 87

Mlad trgovski po- močnik

tar 18 let želi svojo sedajno službo
 po 20. t. m. spremeniti. Izurjen
 v mešani trgovini. Naslov (adres)
 je J. K. št. 21 poste restante
 Št. Jurj ob Ščavnici. 83

V poduk se sprejme takoj

deklica

in sicer v trgovino z mešanim
 blagom. Katera prihaja iz dežele
 ima prednost. Stara sme biti
 nad 16 let, znati mora nemščino
 in slovenščino v govoricu in v pi-
 savi. Ponudbe naj se pošljejo na
 Jožef Robnig-a, Št Lovrenc pri
 Mariboru. 84

Krojaškega pomočnika

kateri zna malo in veliko delo,
 sprejme takoj v službo Anton
 Klančnik, krojaški mojster, Neuhaus
 pošta Lavamünd (Koroško.) 73

Pekovskega učenca

z dobrimi šolskimi spričevali, po-
 štenih starišev, takoj sprejme
 Alois Kolaritsch, pekovski mojster
 v Središču (Polstrau). 81

Usnjarskega učenca

takoj sprejme Josef Goriupp,
 usnjarski mojster v Ptujju. 86

Hišo za malo trgo- vino

vzamem takoj v najem ali pa jo
 pod ugodnimi pogoji tudi kupim.
 Ponudbe naj se pošljejo na uprav-
 ništvo „Štajerca.“ 85

Fotografije kot znamke (marke)

se po vsaki vposlani sliki izgo-
 tavljajo po najnižji ceni. Ceniki
 se razpošiljajo brezplačno in
 franko. Otto Neumann, Karlin-
 Karolinental, Praga. 92

XXXXXXXXXXXX

Priden konjski hlapec

se takoj sprejme. Hlapec je lahko tudi oženjen.

Potrebno je, da so osebno predstavi pri

Francu Schosteritsch, Sv. Vid pri Ptujju. 88

Sprejme se tudi priden hlapec za krave, ako je v
 večji starosti, ima prednost. Oženjen dobi stanovanje
 z ženo vred.

Tomaževa žlindrasta moka (mela).

Za pomladansko setev se priporoča kot najbolj-
 ši in najcenejši umetni gnoj z fosforjevo kislino To-
 maževa moka (mela). Ta gnoj izvrstno upliva pri vseh
 setvas na polju, v sadunosniku, v vinogradu
 in v vrtih. Posebno se priporoča tudi za travnike
 in za deteljno setev.

Tomaževa žlindrasto moko „Sternmarke“ iz
 Tomaževih fosfatnih fabrik G. m. b. H. Berlin

ima v zalogi

F. Kerschischnig v Radgoni.

Vsaka vreča (žakelj) ima varstveno znamko (marko)
 in na vsakem je izrečno napisano koliko moke je v
 njem. 80

Preložitev stav- benega obrta.

P. n. občinstvu s tem uljudno
 naznanjava, da sva prestavila
 najin stavbeni obrt iz poštne
 ulice v kanižno predmestje
 št. 10 tik železničnega prevoda.

Našim cenjenim naročnikom
 se uljudno priporočava za na-
 daljna naročila, tičoča se no-
 vih stavb in tudi popravil.

Z najodličnejšim spoštovanjem

F. Celotti in drug

mestni stavbeni mojster v Ptujju.

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne **živalne stroje**

(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K	— „
Singer Medium	90	„ — h
Singer Titania	120	„ — „
Ringschifchen .	140	„ — „
Ringschifchen za krojače . . .	180	„ — „

Minerva A	100	„ — „
Minerva C za krojače in čevljarje . . .	160	„ — „
Howe C za krojače in čevljarje	90	„ — „
Cylinder Elastik za čevljarje	180	„ — „

Oeli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 327

Najboljši in najcenejši nakup vsakovrstnih godal (Musikinstrumente)

W. Schramm,

izdelovalec godal

v Celju, Gratzterstrasse šte. 14. Prodajam vsakovrstne plehaste in lesene pihalne instrumente, dobre gosli za šolarje po nizki ceni, kitare, citre, harmonike na meh, bobne, tamburice, jako fine strune. Kupujem stare gosli ali pa jih zamenjam za nove. 284

Majarija se da v najem

Majarija grajščine Haimburg, katera meri sedaj 9 ha (13 6 joh), njiv in travnikov, z lepimi sadunosniki, se da od 1. marca 1905 zopet v najem. Hiša in gospodarska poslopja so v najboljšem stanu. Kdor jo hoče vzeti v najem naj se obrne ustmeno ali pismeno na: Gozdarski urad (Försterei) Haimburg pri Velikovcu (Völkermarkt) Koroško. 10

OVES

(Willkomm).

Ta težka vrsta ovsu obrodi v vsaki zemlji, zori zgodaj, jako bogato obrodi, da visoko, dobro slamo za krmo in ne poleže. Ker se na redko seje, zadu- stuje na 1 oral 50 klg. Pošilja se v vrečah po 25 klg za K 9, 50 klg za K 17, 100 klg za K 32. Vzorcji po 5 klg franko za K 3 20 proti predplačilu

Oskrbništvo graščine Golič

pri Konjicah, Štajersko. 59

Franc Jožefov

grenki vreclec (Bitterquelle) 66

je najboljša grenka voda. (Rabi se ta voda tudi med drugim v splošni dunajski bolnišnici.)

Veliko posestvo

se da pri Sv. Petru pod sv. prav po ceni v najem. Na posestu je prostrano poslopje. Poses- meri 108 oralov (joh). Posestvo ima izvrstne njive in travnike. Nas- (adre:) pove „Štajerc.“

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim zlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berensteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnjat možnjček, 1 žepni nožič z pripravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplez- zlata z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gld. 1-80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jung- wirth, Krakau A/14. 1038 NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Lepo posestvo

66 se takoj pod ugodnimi pogoji prodaja. Posestvo leži čisto v bližini farne cerkve, k njemu spada lep, novonasajen vinograd. Na posestvu stoji hiša z dobrim stanovanjem, katera je sposobna tudi za vsako trgovino. Tik hiše je lep sadunosnik. Več pove lastniku, kojega naslov (adres) se zve pri upravnistvu „Štajerca“.

Hiša na prodaj.

60 Takoj se prodaja enonadstropna hiša tik premogokopa v Trbovljah. Hiša ima prodajalno, osem izb in tri kleti. K hiši spada tudi vrt. Polovica hiše je dana v najem nekemu društvu. Hiša je popolnoma nova in je prosta še 8 let davka. Pripravna je za vsaki obrt in nese letnih dohodkov 1322 kron. Cena se izve pri lastniku France-tu Zagar-ju, posestniku in čevljarju v Trbovljah.

Stavkarskega učenca

64 kateri je večš nemškega in slovenskega jezika, z dobrimi šolskimi spričevali, takoj sprejme W. Blanke, tiskar in knjigotržec v Ptuj.

V najem se da

41 enonastropna hiša, katera je jako primerna za prodajo pijač ali kramarijo. V dotičnem kraju se boče v tekočem letu v bližini te hiši reguliral potok, zakar je v proračunu določenih 40 tisoč kron. Natančnejša poročila da posestniku Štefan Writz, pri Sv. Stefanu, pošta Globasnica na Koroškem.

Fant

dobi takoj kot hlapec služ Star naj bi bil 14 do 16 Opravljaj bode bolj lahka d Zglasi se naj pri Hans Str maier, vrvarju v Ptuj.

Zenitbena ponudba

Mladi, močen pošten mož, s 30 let, ki ima bliza 3000 k gotovega denarja, želi stopiti zakon z mladim poštenim del- tom, starim 20 do 30 let. Pre- ženja naj bi imelo v gotovini do 1000 goldinarjev. Daljna jasnila da upravnistvo „Štajer- v Ptuj.

Močnega učenca

takoj sprejme Josef Friedl, usn- ski mojster pri Sv. Vidu v Ptuj.

Zenitbena ponudb

Ženiti se želi 30 letni mož, iz- pek. Prihranil si je 600 kron, zakon si želi deklico ali vdo- ki bi imela do dva tisoč k premoženja ali pa hišo, v ka- bi uspehala pekarija. Ponudb- pisma, ako mogoče se sliko, se vpošljejo pod naslovom „Sre- na upravnistvo „Štajerca“.

Učenca

zmožnega nemškega in slov- skega jezika takoj sprejme svojo trgovino z mešanim blag- Andreas Knittelfelder, trgovc- Cmureku (Mureck).

Smrekova drevesc

2 letna in sicer tisoč za se 3 krome prodaje oskrbn- grajščine v Kozjem (Drachenbu- d

Veliko presenečenje

Nikdar v življenju ni več priložnosti

500 komadov za 1 gld. 95

Ena krasno pozlačena prec- ura, katera tako teče in za ka- se 3 leta jamči, z jako prime- veržico, ena moderna židana k- vata za gospode, 3 jako fini ž- robci, en prstan za gospode imit. zlahtnim kamenom, 1 kra- možnjček, 1 jako fino žepno zro- 1 par manšetnih gumbov, 3 gu- denco in še 400 drugih različ- stvari, katere se rabijo pri hi- so za vsakogar potrebne. Vse se pošlje z uro vred, kateri sama tega denarja vredna, za s- 1 gld. 95 kr. Razpošilja se p- postnemu povzetju ali če se de- pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljal- P. Lust, Krakov (Krakau) Nr. NB. Za neugajajoče se denar v-

Oznanilo

o volitvi novih društvenih poslancev.

82

Ker je potekla šestletna doba, za katero so bili leta 1899 izmed vseh društvenikov ces. kr. priv. vzajemne zavarovalnice proti požarni škodi v Gradcu izvoljeni društveni poslanci, razpisuje društveno vodstvo sedaj novo volitev in določi 30. sušec 1905 kot zadnji rok za oddajo glasov.

Zato naj se javijo oni društveniki, kateri hočejo glasovati, vodstvu najkasneje do 16. sušča 1905; pozneje došli prijavi se po § 111 društvenih pravil ne more več vpoštevati.

V teh prijavah mora biti natančno zaznamovan naslov volilca, številka zavarovalne knjižice ali zavarovalnega lista, okraj in kraj, kjer so zavarovane reči.

Na podlagi pravočasnih prijav bo poslalo vodstvo društvenikom, kateri imajo volilno pravico, glasovne listke in izkaznice.

Ti društveniki naj glasovne listke povsem izpolnijo, sami podpišejo, zaprejo in naj jih pošljejo naravnost vodstvu.

Glasovni listki, kateri niso podpisani ali zaprti, oziroma tisti, kateri dojdejo vodstvu po 30. sušču 1905, niso veljavni.

Vodstvo objavlja v naslednjem določila društvenih pravil, ki se tičejo glosovanja in vabi p. n. društvenike vljudno, naj se vdeležijo volitve.

§ 101.

Pravica voliti društvene poslance je, ali:

- samostojna, ali pa
- vkupna.

§ 102.

Samostojno volilno pravico imajo oni društveniki, katerih reči so uže najmanj eno leto za znesek 4000 K in sicer v enem volilnem okraju (§ 105) zavarovane.

Društveniki imajo za zavarovalno vrednost od 4000 K do 20.000 K en glas, za zavarovalno vrednost čez 20.000 K do 40.000 K dva glasa in za zavarovalno vrednost čez 40.000 K tri glasove.

§ 103.

Oni društveniki, ki zaradi svojih premalih zavarovalnih vrednostij nimajo pravice do samostojne volitve, lahko vkupno volijo tako, da oddajo v enem volilnem okraju za vkupno zavarovalno vrednost 20.000 K en glas.

§ 104.

Ženski, varovanci in pravne osebe imajo enako volilno pravico kot drugi društveniki.

Oni volijo po svojih pooblaščenih, po postavnih in oziroma po pravih določenih namestnikih.

§ 105.

Društveniki, ki imajo pravico voliti društvene poslance za kak okraj, se dele v tri volilne okraje.

V prvi volilni okraj se štejejo vsi društveniki, ki smejo

glasovati in katerih zavarovane reči so na Štajerskem ali pa izven Koroške in Kranjske dežele.

Ti volijo 24 društvenih poslancev.

V drugi volilni okraj se štejejo vsi društveniki, ki smejo glasovati in katerih zavarovane reči so na Koroškem.

Ti volijo 14 društvenih poslancev.

V tretji volilni okraj se štejejo vsi društveniki, ki smejo glasovati in katerih zavarovane reči so na Kranjskem.

Ti volijo 10 društvenih poslancev.

§ 107.

Društveniki, ki so se zavarovali v mnogih volilnih okrajih, glasujejo za vsak okraj po poprej navedenih določilih in omejenjih.

§ 108.

V zbor voljeni morejo biti le oni društveniki, ki imajo pravico samosobni voliti.

§ 109.

Voljeni ne morejo biti:

- oni društveniki, ki že sodelujejo pri upravi kake druge zavarovalnice proti požaru;
- uradniki društva;
- one osebe, ki so v konkurzu, ali pa oni, ki ne morejo voliti v občinski zbor.

Če se kak tak vzrok pokaže pri poslancu še le za časa njegova poslanstva, tedaj neha to poslanstvo samo ob sebi.

§ 110.

Vodstvo priredi volitev, jo razpiše in po uradnih deželnih listih v obeh deželnih jezikih objavi.

Da se volitev laglje vrši, sme upravno svetništvo predlagati za to sposobne osebe; volilcem pa se ni treba po tem predlogu ravnati.

§ 111.

Vodstvo spiše onim društvenikom, ki imajo pravico samostojno voliti, in ki so najmanj 14 dni pred volitvijo napovedali, da hočejo voliti, po sestavljenih volilskih imenikih volitvene izkaznice, na katerih mora zaznamovan biti volilni okraj in število glasov, ter razpošlje najmanj 8 dni pred volitvijo te izkaznice in glasovne listke po pošti.

Volilci morajo glasovne listke, katere so od vodstva prejeli, povsem izpolniti, s svojo roko podpisati ter jih zavite še pred dnevom volitve naravnost vodstvu priposlati.

Glasovni listki, ki niso podpisani ali zaviti, ali pa, ki so dospeli, ko je čas, da se oddajo, uže pošel, se pri štetvi glasov ne vštejejo.

§ 112.

Društveniki, ki so se združili, da vkupno glasujejo, morajo to vodstvu naznaniti v dopisu od dotičnih društvenikov s svojo roko podpisanem ter v istem imenovati tudi vkupnega pooblaščenca, kojemu se volitvena izkaznica pošlje, da potem on v imenu svojih pooblastnikov glasovni listek izpiše.

§ 114.

Pri volitvah odločuje relativna večina glasov; če so glasovi naspol, tedaj pa, če je treba, žreb.

Če kdo izmed izvoljenih volitve ne sprejme, velja za izvoljenega oni, ki ima za njim največ glasov.

V Gradcu, 25. svečana 1905.

Vodstvo ces. kralj. priv. vzajemne zavarovalnice proti požarni škodi v Gradcu.

(Potisk se ne plačuje.)

40 dni na kredit!

40 dni na poskus!

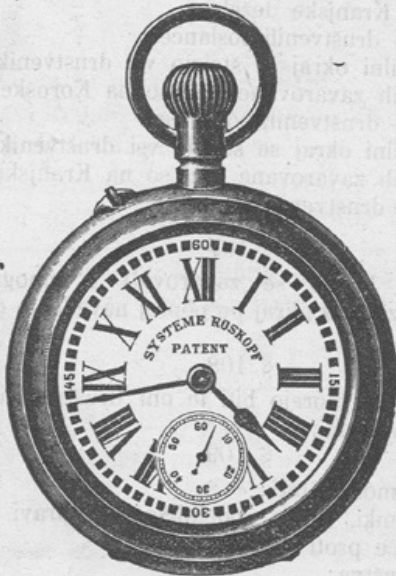
Pazite na plomb

Takih in enakih kričaških priporočil moja svetovnoznana tvrdka za hvalo mojih ur ne potrebuje, rečem Vam toraj samo: pazite tvrdko (firmo). Vsaka taka hvala je za priporočitev mojih ur čisto nepotrebna, ker v 40 dneh mi uro itak more vsakdo nazaj poslati, kaj njo ni zadovoljen in dam vplačani denar: takoj nazaj. Solidnejše kupčije nikdo ne more zahtevati.

Pojasnilo!

Jako čislane antimagnetične remonter-ure na sidra (anker) zistem Roskopf, v nikelnastem okrovu se že nekaj let od mojih kup valcev kaj rade kupujejo, posebno jih čislajo ljudje na kmetih, uradniki, orožniki, finančni in železniški uslužbenec, ker so z njimi pa zadovoljni.

Samo gold. 2.50 z veržico in s škatljico iz usnja.

Privatnim kupcem pošiljam moje prave ameriške antimagnetične remonter-ure na sidra, zistem Roskopf šte. 99 (jako priporočljiva službena ura) s patentovanim email-kazalnikom, s sekundnim kazalom, v dobro se zapirajočem nikelnastem okrovu ali pa v črnem jeklenem okrovu in pozlačenimi kazali, natančno regulirana, s triletno pisemno garancijo v trpežni škatljici iz lenovega usnja, z nikelnasto veržico in obeskom vred, z karabinerjem in varstvenim obroč: velja komad samo 2.50 gld., 3 komadi 7 gld., 6 komadov pa 13.50 gld. Pošilja se proti poštnemu povzetju ali pa, če se denar naprej pošlje.

HANNS KONRAD

prva tovarna za ure v Brüxu št. 949 na Češkem, ces. kr. sodnijsko poverjeni cenilec. Moja tvrdka je odlikovana s ces. kr. avstrijskim orlom in s zlatimi in srebrnimi medaljami iz raznih razstav ter z več, kakor z 10 tisočimi pohvalnimi pismi iz vseh krajev sveta. Moja tvrdka kot izvožna tvrdka v tej stroki brez samohvale največja in najstarejša ter razpošilja v vse države sveta. Ustanovljena je leta 1887. Prepis pisma, ki sem ga nedavno sprejel:

Vaša blagorodnost! S posebnim veseljem moram Vam priznati, da tiste tri ure, katere sem pred nekaterimi leti iz Vaše tovarne dobil do današnjega dne brez prestanka prav do danes grejo in da jih še pri nobenem urarju nisem imel. Dovolil sem si tudi Vaše izvrstne ure v vsakej priložnosti priporočati, kakor na pr. pri konferencijah. Za izvestno in trpežno napravo Vaših ur odkritosrečno se zahvaljujoč prosim Vas, da blagovolite mojemu današnjemu naročilu tudi tako vestno ustreči. Spodnjistanetič (v Bukovini) dne 7. 12. 1903. Jan. Buczkovski l. r. nadučnik

Pozor! Mali urarji in barantači ponarejajo moje kataloge in risbe ter navidezno svoje ure ceneje prodajajo. Te navidezno cenejše ure pa so malovredno, slabo blago, česar krat niso reparirane, s slabim okrovom, za katere se ne more 3 leta pošteno jamčiti. Ne da se ne pa za daljšo rabo! Pazite na mojo blizu že 20 let obstoječo tvrdko.

se s takim blagom slepiti, ki je samo za oko

➔ Prva tovarna za ure Hanns Konrad v Brüxu šte. 949. ➔

Ilustrovani ceniki se na zahtevanje zastoj in franko dopošljejo.

166 A

Vsak dan kupi

sveža (frišna) jajca, krompir, luk, česnik, rumeno korenje, belo repo, fižol, maslo, suhe gobe, pitano perotnino

⊠ **A. Sellinschegg** ⊠

trgovina s špecerijskim blagom „k zelenem vencu“

PTUJ.

NB. Sveža (frišna) vsakovrstna semena E. Mauthnerja iz Budapesta, ki so priznana najboljša in najbolj zanesljiva, so že prišla!

51

Visokodebelna

55

gruškova drevesca

in sicer tepke (Mostbirn) prodaje

Franz Kaiser v Ptuj.

Lovske puške

vseh zistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše skušene, priporoča

Peter Wernig

ces. kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem (Ferlach, Kärnten).

Ceniki se dopošljejo zastoj in poštine prosto.

Najboljše klajno apno se dobi samo pri Adolfu

Sellinschegg

Ptuj nasproti mestnega gledališča (teatra).

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta
Ptuj

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri
podružnici avst.
ogersk. banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob de-
lavnih od
8—12 ure.

Obč enje z
avst. ogersko
banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Hranilnica (šparkasa) mestne občine Celje.

387

Mestna hranilnica (šparkasa) v Ormožu

uraduje vsako sredo in soboto od 8 do 12 ure predpoldan. Pojasniti se dajo vsaki čas brezplačno. Vloge se sprejemajo vsaki dan. Vloge se obrestujejo polmesečno, toraj od 1. oziroma 16. dneva vsakega meseca, v katerem se je denar vložil in do 15. oziroma zadnjega dneva meseca, v katerem se je denar vzdignil.

Obresti se dne 30. junija in dne 31. decembra vsakega leta pripišejo h kapitalu. Vložitelju radi tega pripisa ni treba priti v urad.

Rentni davek plača hranilnica (šparkasa) sama.

Hranilnica (šparkasa) se nadzoruje od države in je tudi ud zveze štajerskih hranilnic in podvržena reviziji te zveze.

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902	K	9,808.551-21
Vloge od 1. januarja 1903 do 31. decembra 1903 z obrestmi vred	>	4,312.950-22
Od tega je odračuniti:	K	14,121.501-43
Svote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1903 vzdignile	K	3,264.661-30
Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1903	>	10,856.840-13
Hipotekarna posojila	K	6,246.645-43
Majnično stanje	>	85.126-—
Posojila na vrednostne efekte	>	16.329-83
Efektivi zaklad	>	3,453.858-—
Posestva	>	183.000-—
Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadrugi	>	317.000-—
Vloge pri kreditnih podjetjih	>	330.425-20
Stanje blagajne "kase"	>	91.22-963
Glavni rezervni zaklad	>	564.881-88
Posebni rezervni zaklad za kurzne diference	>	315.353-92
Zaklad za penzije	>	32.448-21

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača

rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo.

1041

Naznanilo ptujskega mestnega kopaljšča (Pettauer Badeanstalt).

Kopele v banjah se lahko rabijo vsak dan od 8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlaponom in sicer za ljudstvo se dobé od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlaponom in polivom vsak dan od 8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7. ure popoldan.

376

Nagrobne vence

iz umetnih cvetlic po 4, 6, 8 in 10 kron, kakor tudi venčne trakove z napisom ali brez napisa imata v obilnej zalogi in priporočata

BRATA SLAWITSCH
v Ptujju. 347

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekaldanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji

ali

Karl Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41. 537

Vsakovrstno prekajeno (zelhano)

meso, najfinejše klobase,

vedno sveže (frišno) blago, priporoča po naj-
žji ceni

J. Luttenberger,

mesar v Ptujju.

Zunanja naročila odpravijo se
vestno in hitro!

345

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2½ metra dolga, velja 1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega mačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače za „štrozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 d.

Vzorci (muštre) se tudi vpošljejo pa zahtevo.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptujju, Florian

Živinski sejmi v Mariboru

V Mariboru se vršita na v nalašč za to osemnem prostoru (Melling) vsaki mesec po dva živalska sejma.

Prvi vsako drugo sredo
drugi vsako četrto sredo

v mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k
teh sejmov.

Meščanska parna žaga

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju v bližini železniške kladnice in plinarske hiše pestavljena je nova žaga za žaganje lesa. — Žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razdeljuje. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in sahati. —
i. t. d.

Jos. Kasimir, Ptuj, tik „Štajerske“

kupuje jajca, surovo maslo (puter), sir, sadi in sicer vse po najvišjih cenah.

Priporočata tudi svoje najboljše sortirano rjnsko in materijalno blago, kakor tudi različne (farbe) itd.

Nadalje priporočata izvrstne mele, rozine, dičje (veinberlne), slanino (špoh), mast itd.

Najboljša postrežba in najnižje cene.

Nikdar več ni take priliko

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za 1 gld. 80 kr.

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen zdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Pošljejo se nem povzetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgos njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za sukneno blago Ch. Jungwirth, Kra Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar.